קדושת לוי — שופטים

שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך כו' ושפטו את העם משפט צדק (דברים טו, יח). דהנה הקדוש ברוך הוא שופט את הכנסת ישראל בבוא יום המשפט בגודל רחמיו וחסדיו. אך צריכין אתערותא דלתתא לעורר את המדה של רחמנות למעלה. ועל ידי מה נתעורר אותו המדה של חסד, כשאנו למטה מתנהגים בחסד ולמדים זכות על כל איש מישראל לדונן לכף זכות ואז על ידי זה גם מלמעלה נתעורר אותו המדה ולמדין גם עליו וגם על כל זרע ישראל חסדים. ואם כן האדם מעורר בעובדא שלמטה השער העליון לפתוח שערי חסד להריק ברכה על כל זרע ישראל. וזה שכתוב שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך, רוצה לומר שאתה בעצמך תתקן ותכין המשפט של מעלה על ידי שעריך, והוא השערים שלך שאתה עושה ומעורר במעשיך. וזהו ושפטו את העם משפט צדק, רוצה לומר כל איש ילמוד את עצמו להתנהג לשפוט את העם משפט צדק ללמד צדקה וזכות על כל זרע ישראל ואז האדם מעורר השער של מעלה ועל ידי זה יוצא בדין זכאי במשפט של מעלה, כי במדה שאדם מודד מודדין לו:

לא תקים לך מצבה (דברים טו, כב). נראה לפרש על פי שאמרו רבותינו ז"ל (אבות ד, כא) התקן עצמך בפרוזדור כדי שתכנס לטרקלין, כי העולם הזה הוא הכנה לעולם הבא ומה שאדם אוכל ושותה הוא כדי להיות בריא וחזק לעבודת השם יתברך ולא להנאת עצמו חס ושלום. והנה מה שאדם אוכל ומתהנה בעולם הזה נקרא לך כמאמר חכמינו ז"ל (פסחים סח:) חציו לכם. וזהו הרמז לא תקים לך, פירוש תענוגי עולם הזה הנקרא לך. מצבה, פירוש מעמד ומצבה לקיום רק הכנה לעולם הבא:

לשמש או לירח אשר לא צויתי (דברים יז, ג). עיין רש"י אשר לא צויתי לעבדם. וכן שינו הע"ב זקנים לתלמי המלך בהעתיקם התורה לו. והנראה, כי מצינו בתורה שהשתחוו לצדיק כגון עובדיה לאליהו, כי הצדיקים יש להם תורת ה' ומצינו שקרא הקדוש ברוך הוא ליעקב אבינו אל (מגילה יח.) רוצה לומר מחמת שקיים כל התורה היה בבחינת אל כמו כן כל הצדיקים מחמת ציווי התורה יש להם בחינה זו ומותר להשתחוות להם. אבל השמש והירח אשר אין להם ציווי תורתו הקדושה אסור להשתחוות להם. וזהו לשמש או לירח אשר לא צויתי, כלומר שאין להם הציווי שלי, היינו התורה שניתנה לישראל:

ראשית גו צאנך תתן לו (דברים יח, ד). דהנה דוד המלך אמר (דהי"א כט, יא) לך ה' הגדולה והגבורה. דגדולה מרמז על מדת אהבה. וגבורה, היא מדת יראה שאדם ירא מפניו יתברך. וכן מדת התפארת, וכן מדת הנצחון וכן מדת הוד. וכן מדת התקשרות דהוא הדביקות אליו יתברך וכן מדת מלכות שאנו ממליכין אותו יתברך עלינו וחשב דוד המלך השבע מדות וכולם נכללים בג' מדות ראשונות דכולם נכללים באי"ן ומן האי"ן באין אל בחינות יש. ויש עוד מדה אשר הוא ממוצע בין

העילה לעלול דהוא המקשר האי"ן עם היש והוא הדעת המחבר היש אל האין, ואם כן יש ג' מדות אשר מתוך הג' מדות יוצאים השבעה מדות והכל הם עשר מדות דהם ג' ראשונות וז' אחרונות וזהו בחינת ג"ז דהג' נפרד מהז' דהג' מרמז על ג' ראשונות השייכים כאחת והז' הוא מרמז על שבע מדות. והנה כולם תלוין במדת יראה שהוא הראשית ראשית חכמה יראת ה' (תהלים קיא, י) וזהו ראשית ג"ז צאנך תתן לו. או יש לומר, דהראשית מן הז' המדות היוצאות מן הג' מדות הוא האהבה והחסד דהוא גדולה בחינה ראשונה מן הז' מדות והוא הראשית. והנה הכהן הוא מרכבה לחסד דהוא מסטרא דימינא. וזהו ראשית ג"ז צאנך, רוצה לומר שהם יוצאות מן הג' מדות הראשית דהוא החסד. תתן, היינו לכהן דהוא מרכבה למדה זו:

תמים תהיה עם ה' אלהיך (דברים יח, יג). הכלל הוא, כי הבורא ברוך הוא דרכו להיטיב ובפרט לישראל עם קרובו שנקראים בנים למקום ובוודאי האב ממלא חסרונו ורצון בנו קודם שיצטרך ובודאי אדם אשר יש לו אמונה כזאת בהבורא בודאי ממלא לו חסרונו. וזהו הרמז תמים תהיה עם ה', כלומר כשאתה על זה הבחינה בחינת השלימות שיש לך אמונה בבורא ברוך הוא שבודאי ימלא לך חסרונך אז תדע שבודאי עם ה' אלהיך, שבודאי ה' עמך:

תכין לך הדרך ושלשת את גבול ארצך (דברים יט, ג). הכלל, השם יתברך לית מחשבה תפיסה כו', רק שצמצם עצמו במדת אברהם לעשות חסד וכן במדת יצחק לירא מפניו וכן במדת יעקב לרחם ועל ידי זה כביכול נעשה גבול ובזה הארץ שלך. וזהו תכין לך הדרך, בזה תכין לך הדרך להשיג ה' על ידי מדותיו ועל ידי זה ושלשת את גבול, וגם על ידי זה הוא ארצך: